

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc Hội đồng nhân dân tỉnh trình tại Kỳ họp thứ 10 - Hội đồng nhân dân tỉnh khóa VIII, nhiệm kỳ 2021-2026

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo luật định và phân công của Thường trực HĐND tỉnh; trên cơ sở nghiên cứu báo cáo, tờ trình, đề án và dự thảo nghị quyết trình Kỳ họp thứ 10 HĐND tỉnh khóa VIII, Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra trên lĩnh vực dân tộc như sau:

Ban Dân tộc HĐND tỉnh thống nhất với nhận định, đánh giá tại Báo cáo số 120/BC-UBND ngày 29/6/2022 của UBND tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ chủ yếu 6 tháng cuối năm 2022.

1. Về kết quả đạt được

Trong 6 tháng đầu năm 2022, mặc dù gặp nhiều khó khăn, thách thức do tình hình dịch COVID-19 với biến thể mới Omicron diễn biến phức tạp, số ca bệnh tăng cao đã ảnh hưởng đến sản xuất kinh doanh và đời sống nhân dân; thời tiết mưa lũ bất thường gây thiệt hại nặng đến sản xuất vụ Đông Xuân; giá nguyên vật liệu, giá nhiên liệu, chỉ số giá tiêu dùng tăng cao tác động tiêu cực đến các ngành kinh tế, nhưng bằng sự nỗ lực vượt khó và quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp và Nhân dân toàn tỉnh, tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của tỉnh nói chung, khu vực miền núi dân tộc thiểu số nói riêng cơ bản ổn định.

a) Lĩnh vực kinh tế

Sản xuất nông lâm nghiệp cũng như các loại cây trồng có thể mạnh của vùng tiếp tục được duy trì, công tác trồng, chăm sóc và khai thác các loại rừng được thực hiện tốt¹. Công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, xây dựng chuyển biến tích cực². Thương mại - dịch vụ được phục hồi và có xu hướng phát triển³.

¹ Diện tích trồng rừng huyện Đakrông tăng 100% so với cùng kỳ năm 2021, huyện Hướng Hóa tăng 46,860% so với cùng kỳ năm 2021.

² Giá trị sản xuất CN-TTCN 6 tháng đầu năm của huyện Đakrông ước đạt: 209.720 triệu đồng tăng 12 % so với cùng kỳ năm 2021 và đạt 51,1 % so với KH, Hướng Hóa ước đạt 3.159,3 tỷ đồng, tăng 71% so với cùng kỳ năm trước.

³ GTSX ngành TM-DV huyện Đakrông tăng 7,93%, tổng mức bán lẻ tăng 7,8% so với cùng kỳ năm trước; huyện Hướng Hóa tổng mức bán lẻ tăng 11,2% so với cùng kỳ năm trước

Các chương trình, chính sách, dự án cho vùng dân tộc, miền núi tiếp tục được đầu tư và phát huy hiệu quả góp phần phát triển cơ sở hạ tầng và hỗ trợ phát triển sản xuất cho đồng bào dân tộc thiểu số⁴. Tích cực chuẩn bị triển khai thực hiện 03 chương trình mục tiêu quốc gia: Chương trình giảm nghèo bền vững; Chương trình phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số; Chương trình xây dựng nông thôn mới.

b) Lĩnh vực văn hóa - xã hội

Công tác giáo dục đào tạo: Tiếp tục duy trì mạng lưới trường, lớp chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh. Công tác phổ cập giáo dục, xây dựng xã hội học tập được quan tâm và đạt kết quả tốt. Chế độ chính sách đối với cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh dân tộc thiểu số được thực hiện nghiêm túc. Các huyện Đakrông, Hướng Hóa đã tổ chức thành công kỳ thi tốt nghiệp phổ thông và các hội thi, kỳ thi cấp huyện⁵, nhiều em học sinh DTTS đã có kết quả cao trong các hội thi, kỳ thi cấp tỉnh⁶.

Công tác chăm sóc sức khỏe Nhân dân vùng đặc biệt khó khăn được quan tâm, 100% người dân tộc thiểu số được cấp thẻ bảo hiểm, 100% các trạm y tế vùng DTTS có bác sỹ công tác. Cơ sở vật chất, trang thiết bị các trạm y tế tiếp tục được đầu tư. Công tác phòng, chống dịch bệnh đặc biệt là dịch COVID-19 tại các địa phương được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả.

Công tác giảm nghèo trên địa bàn miền núi luôn được các sở ban ngành, địa phương tích cực triển khai, thực hiện. Đến nay toàn tỉnh có 12.585 hộ nghèo đồng bào dân tộc thiểu số, chiếm tỷ lệ 67,24% so với tổng hộ nghèo toàn tỉnh và chiếm tỷ lệ 59,93% so với tổng số hộ dân tộc thiểu số. Đã tạo việc làm cho 2.392 lượt lao động người đồng bào dân tộc thiểu số.

Hoạt động thông tin, tuyên truyền được thực hiện tốt, đặc biệt tuyên truyền, cổ động trực quan chào mừng kỷ niệm Lễ Kỷ niệm 50 năm giải phóng tỉnh Quảng Trị. Các huyện miền núi đã tổ chức thành công Đại hội TDTT, Giải thưởng Mỹ thuật Thiếu nhi Việt Nam và cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc cấp huyện, đồng thời có giải cao trong các cuộc thi cấp tỉnh. Phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới được nhân dân hưởng ứng tích cực.

⁴ Dự án xây dựng cơ sở hạ tầng cho các xã có tỷ lệ hộ nghèo cao vùng dân tộc thiểu số phân bổ 10.288 triệu đồng; tiếp tục đầu tư các công trình đường giao thông tại 05 xã Bắc Hướng Hóa với số vốn là 22.420 triệu đồng;

⁵ Hội thi Giáo viên dạy giỏi cấp học mầm non cấp huyện; Hội thi Giáo viên chủ nhiệm lớp giỏi cấp tiểu học cấp huyện; Hội thi giáo viên dạy giỏi cấp THCS cấp huyện; Hội thi “Bé vui khỏe - Cha mẹ đồng hành cùng con” cấp mầm non; Cuộc thi IOE; Thi Trạng nguyên Tiếng Việt; “Ngày hội giao lưu tiếng Việt cho học sinh dân tộc thiểu số” cấp tiểu học năm học 2021-2022; Ngày hội giao lưu tiếng Anh cho học sinh tiểu học; Kỳ thi học sinh giỏi các môn văn hóa cấp huyện.

⁶ Tại Kỳ thi học sinh giỏi các môn văn hóa lớp 9 cấp tỉnh và Cuộc thi Nghiên cứu khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học cấp tỉnh, các huyện Đakrông và Hướng Hóa đều có giải nhất, giải nhì và giải ba.

c) *Quốc phòng và an ninh*: Tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn miền núi tỉnh cơ bản ổn định, nhân dân chấp hành tốt các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước. Công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực địa giới hành chính được đảm bảo, chặt chẽ, không có tình trạng tranh chấp đất đai giữa các hộ dân trên địa bàn. Công tác phối hợp giữa lực lượng vũ trang và chính quyền địa phương nhất là các vùng giáp biên trong việc tổ chức, triển khai công tác phòng chống dịch, buôn lậu, ma túy được thực hiện tốt.

2. Khó khăn, hạn chế

Đời sống đồng bào DTTS vẫn gặp nhiều khó khăn, sự chênh lệch về thu nhập và cơ hội phát triển giữa vùng DTTS và các vùng khác còn lớn.

Tỷ lệ hộ nghèo dân tộc thiểu số vẫn quá cao so với tỷ lệ hộ nghèo của toàn tỉnh (chiếm 67,24%), kết quả giảm nghèo còn thiếu tính bền vững.

Tình trạng tảo hôn trong DTTS đang có xu hướng gia tăng: Năm 2016 tỷ lệ tảo hôn chiếm 20,5%; năm 2017 chiếm 22%; năm 2018 chiếm 17,3%; năm 2019 chiếm 21,2%; năm 2020 chiếm 22,1%; năm 2021 chiếm 23,2% trong số các cặp kết hôn.

- Tiến độ thành lập mới các trường phổ thông dân tộc bán trú theo Nghị quyết số 19/NQ-HĐND của HĐND tỉnh về phát triển hệ thống các trường phổ thông dân tộc nội trú, bán trú tỉnh Quảng Trị đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 chưa được đảm bảo theo lộ trình và kế hoạch đề ra. Việc đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị ở các trường PTDTNT, bán trú và các trường quy hoạch bán trú còn chậm. Ở một số trường học, khu bán trú đã xuống cấp do sử dụng lâu năm; nước sinh hoạt cho học sinh trong mùa nắng hạn còn thiếu, cơ sở vật chất về phòng học, phòng học bộ môn, phòng ở nội trú cho học sinh bán trú chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế.

- Tình hình tội phạm ma túy, buôn lậu trên tuyến biên giới Việt - Lào tiếp tục có diễn biến phức tạp, nổi lên là các vụ mua bán, vận chuyển các chất ma túy với số lượng lớn, người vận chuyển là con em đồng bào DTTS sinh sống ở hai bên biên giới gây khó khăn trong công tác đấu tranh và xử lý.

3. Kiến nghị đề xuất:

Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh:

- Tình hình dịch bệnh vẫn còn diễn biến phức tạp, khó lường, có thể xuất hiện các biến chủng mới, vaccine COVID-19 giảm khả năng miễn dịch theo thời gian, do đó cần tăng cường hơn nữa công tác kiểm soát, phòng, chống dịch trên địa bàn miền núi, đặc biệt là tuyến biên giới và các cửa khẩu.

- Tập trung nâng cao hiệu quả công tác giảm nghèo, chú trọng đa dạng hóa sinh kế, đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho lao động, tăng thu nhập cho đồng bào dân tộc thiểu số.

- Tăng cường chỉ đạo đẩy mạnh công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức của người dân về tác hại của tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống. Tiếp tục nghiên cứu nhân rộng các mô hình và cách làm sáng tạo trong việc giảm thiểu tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống.

- Chuẩn bị các điều kiện đảm bảo cho năm học 2022-2023 nhất là các cơ sở giáo dục vùng đồng bào tộc thiểu số.

- Chỉ đạo rà soát công tác phòng chống thiên tai, nhất là vùng có nguy cơ sạt lở nhằm đảm bảo an toàn cho nhân dân vào mùa mưa lũ.

- Ưu tiên phân bổ nguồn vốn thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào DTTS giai đoạn 2021-2025 cho việc đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị ở các trường PTDTNT, bán trú để đáp ứng được nhu cầu tổ chức nội trú, bán trú cho học sinh.

- Tăng cường công tác chỉ đạo đấu tranh phòng, chống ma túy và các tệ nạn xã hội trên địa bàn miền núi và DTTS đặc biệt là vùng biên giới.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc, kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TTHĐND tỉnh (b/c);
- UBND tỉnh;
- Đại biểu dự kỳ họp HĐND tỉnh;
- VP VP ĐBQH&HĐND tỉnh, UBND tỉnh;
- Phòng CTHĐ;
- Lưu: VT, BDT.

**TM. BAN DÂN TỘC HĐND TỈNH
TRƯỞNG BAN**

Ly Kiều Vân